

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 711

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 31 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 61 din 25 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	2–5
Decizia nr. 85 din 25 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 ¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	5–8
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
593. — Hotărâre pentru aprobarea documentației de urbanism „Plan urbanistic zonal pentru zona construită protejată Ulpia Traiana Sarmizegetusa, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara, pentru obiectivele «Intrare Forul lui Traian» și «Clădire cu spații muzeale și anexe, acces sit arheologic» din cadrul sitului arheologic Colonia Ulpia Traiana Sarmizegetusa”	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 212 din 26 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 61

din 25 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Doru Octavian Pîrjol-Năstase în Dosarul nr. 1.065/102/2020 al Tribunalului Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 235D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.401D/2021, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de același autor în același dosar al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției de neconstituționalitate a depus, în ambele dosare, note scrise prin care solicită admiterea excepției, astfel cum a fost formulată.

6. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect al cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.401D/2021 la Dosarul nr. 235D/2021, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, în esență, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, deoarece este în sarcina legiuitorului să stabilească condițiile de acces la o anumită profesie, neconstituționalitatea unui text neputând fi discutată prin comparație între o reglementare veche și una nouă. În acest context, nu se poate vorbi despre discriminare între judecătorii cu 10 ani vechime în funcția de judecător și judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora

le-a expirat mandatul ori au fost eliberați din funcție din motive neimputabile lor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Sentința nr. 536 din 17 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.065/102/2020, **Tribunalul Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.**

9. Prin Încheierea din 7 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.065/102/2020, **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010.**

10. Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de Doru Octavian Pîrjol-Năstase în cadrul aceleiași cauze (aflate pe rolul primei instanțe și pe rolul instanței de recurs), având ca obiect anularea deciziei emise de Consiliul Baroului Bacău prin care s-a respins cererea de primire în profesie și obligarea acestuia să emită o nouă decizie prin care să fie admisă cererea autorului excepției de neconstituționalitate de primire în profesia de avocat cu scutire de examen.

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că modificarea art. 16 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat prin art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 a avut ca efect juridic excluderea de la un drept preexistent pentru o anumită categorie de judecători, deși aceștia se află într-o situație juridică similară cu o altă categorie de judecători, cărora legiuitorul a înțeles să le păstreze beneficiul acelui drept, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă.

12. Or, remediul specific, în cazul constatării neconvenționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul în continuare la beneficiul dreptului de a fi primit în profesia de avocat cu scutire de examen, conform prevederilor art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995, în forma în vigoare înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 270/2010 (a se vedea, în acest sens, *mutatis mutandis*, deciziile Curții Constituționale nr. 685 din 28 iunie 2012, nr. 164 din 12 martie 2013 și nr. 681 din 13 noiembrie 2014).

13. Tratamentul juridic pe care legiuitorul a înțeles să îl aplice judecătorilor de la curțile de apel care au peste 20 de ani vechime neîntreruptă în magistratură, din perspectiva admiterii în profesia de avocat cu scutire de examen, odată cu intrarea în vigoare a art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010, este vădit discriminatoriu în raport cu judecătorii care activează sau care au activat la Înalta Curte de Casație și Justiție.

14. În Dosarul Curții Constituționale nr. 1.401D/2021, autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile criticate

contravin prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, prin raportare la dispozițiile art. 30 — *Instrumentele de prezentare și motivare*, ale art. 31 — *Cuprinsul motivării* și ale art. 32 — *Redactarea motivării* din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. În acest sens, invocă argumentele cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 139 din 13 martie 2019 referitoare la lipsa motivării, la caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare și la motivarea formală a unui act normativ.

15. Tribunalul Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care arată că nu se poate susține existența unei discriminări între judecătorii care îndeplinesc cerința de a avea minimum 10 ani vechime în funcția de judecător și judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, care sunt eliberați din motive neimputabile și nici că prin aceste modificări legislative celelalte persoane aflate într-o situație similară ar fi excluse de la un drept preexistent, câtă vreme legiuitorul român are o largă marjă de apreciere și de libertate în reglementarea modalităților de acces într-o anumită profesie.

16. Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care arată, în esență, că expunerea de motive a unui act normativ nu poate constitui obiect al controlului de constituționalitate.

17. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 241 din 3 iunie 2020. Cu privire la critica potrivit căreia textul de lege criticat a avut ca efect „excluderea de la un drept preexistent”, Guvernul apreciază că, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, acceptarea acestei critici ar echivala cu imposibilitatea legiuitorului de a mai legifera, pe motiv că ar crea diferențe față de reglementarea anterioară. De asemenea, Curtea Constituțională a precizat că neconstituționalitatea unui text legal nu se poate pretinde prin simpla comparație dintre reglementarea veche și cea nouă, aceasta din urmă fiind considerată mai puțin favorabilă și declanșând automat un așa-zis conflict de constituționalitate. Astfel, nu se poate vorbi despre un drept câștigat în temeiul unor reglementări anterioare care nu mai sunt în vigoare. În final, precizează că, în ceea ce privește condițiile de acces la exercitarea profesiei de avocat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat, în jurisprudența sa, că o diferență de tratament nu intră, în general, sub imperiul art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar Convenția nu garantează libertatea de a exercita o anumită profesie (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 28 mai 2009, pronunțată în Cauza *Bigaeva împotriva Greciei*).

19. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosare de autorul excepției de neconstituționalitate,

concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

20. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 28 decembrie 2010, care au următorul conținut:

„**Art. I.** — Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: (...)

7. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art. 16 (1) *Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.*

(2) *Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.*

(3) *Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.*

(4) *Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați — cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesia de avocat. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.*

(5) *Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.»*”

22. În redactarea anterioară Legii nr. 270/2010, dispozițiile art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 aveau următorul conținut: „(2) *La cerere, poate fi primit în profesie, cu scutire de examen: (...) b) cel care, anterior sau la data primirii în profesia de avocat, a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar, consilier juridic sau jurisconsult timp de cel puțin 10 ani.*”

23. Ulterior modificării aduse Legea nr. 270/2010, însă anterior sesizării Curții Constituționale, Legea nr. 51/1995 a fost republicată de două ori, ultima dată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, dispozițiile art. 16 devenind, ca urmare a renumerotării, cele ale art. 17, cu următorul conținut: „(1) *Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.*

(2) *Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.*

(3) *Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.*

(4) *Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați — cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani*

vechime în profesia de avocat. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) *Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.*

24. Având în vedere critica de neconstituționalitate formulată din perspectivă extrinsecă, precum și din perspectivă intrinsecă, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 1 pct. 7 din Legea nr. 270/2010.

25. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) privind trăsăturile statului de drept, în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării legilor și în art. 16 privind egalitatea în drepturi. De asemenea, se invocă prevederile art. 14 privind nediscriminarea din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 1 privind interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12 la Convenție.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține, referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) prin raportare la prevederile art. 30-32 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, că, de principiu, instanța de contencios constituțional nu poate exercita un control de constituționalitate al expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate, întrucât expunerea de motive și cu atât mai puțin modul său de redactare nu au consacrat constituțională. Prin urmare, instanța de contencios constituțional nu poate cenzura modul de redactare a expunerii de motive concepute de deputați, senatori sau Guvern, după caz, astfel încât o atare critică nu poate fi reținută (a se vedea, în același sens, Decizia nr. 238 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 666 din 28 iulie 2020, paragrafele 36-39, Decizia nr. 564 din 8 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630 din 17 iulie 2020, paragraful 44, Decizia nr. 908 din 16 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 27 ianuarie 2021, paragraful 100, sau Decizia nr. 40 din 22 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 302 din 10 aprilie 2023, paragraful 32).

27. Cât privește critica de neconstituționalitate și de neconvenționalitate ce vizează încălcarea principiului nediscriminării, Curtea reține că beneficiul intrării în avocatură fără examen, acordat doar foștilor judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar nu și celorlalți judecători și nici procurorilor, a mai fost analizat în jurisprudența sa, în acest sens fiind Decizia nr. 426 din 29 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1242 din 22 decembrie 2022, și Decizia nr. 241 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 596 din 8 iulie 2020.

28. În esență, Curtea a reținut la paragraful 21 al Deciziei nr. 426 din 29 septembrie 2022 că dispoziția de lege criticată instituie un beneficiu — intrarea în avocatură sau notariat fără examen — acordat foștilor judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți sau care au fost eliberați din funcție din motive neimputabile. În mod corelativ, au fost introduse reglementări similare în legile care reglementează statutele profesiilor de avocat și de notar. În acest sens sunt prevederile art. 17 alin. (5) din Legea nr. 51/1995 și ale art. 33 alin. (1) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 19 martie 2018.

29. La paragraful 22 al Deciziei nr. 426 din 29 septembrie 2022, Curtea, referitor la critica privind încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție, precum și ale art. 14 din Convenție, prin prisma art. 11 și 20 din Constituție, a reținut — reiterând jurisprudența sa referitoare la principiul egalității în drepturi (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014) — că sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite (a se vedea Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea acestuia; discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific în cazul constatării neconstituționalității discriminării îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau o favoare nejustificat/nejustificată acordat/acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat.

30. Aplicând aceste considerente de principiu la conținutul normativ al dispozițiilor criticate, la paragraful 23 al Deciziei nr. 426 din 29 septembrie 2022, Curtea a reținut că acestea nu reglementează un drept al judecătorilor și al procurorilor care să vizeze statutul constituțional similar al acestora, ci instituie un beneficiu pentru foștii judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul sau care au fost eliberați din funcție din motive neimputabile. În reglementarea unui astfel de beneficiu, legiuitorul este liber să prevadă căror categorii de persoane i se aplică, fără ca prin aceasta să se considere că instituie discriminări între beneficiarii normei și cei care nu beneficiază de aceasta.

31. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

32. Curtea mai reține că, potrivit jurisprudenței sale, situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, Decizia nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, sau Decizia nr. 1.541 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2011). Faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, sau Decizia nr. 237 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 7 iulie 2017, paragraful 16).

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Doru Octavian Pîrjol-Năstase în Dosarul nr. 1.065/102/2020 al Tribunalului Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal și al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. I pct. 7 din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal și Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 85

din 25 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, excepție ridicată de Băraian Sergiu Răzvan Întreprindere Individuală, reprezentată de mandatar Ioan Traian Băraian, în Dosarul nr. 5.209/117/2015/a7 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.235D/2020.

2. La apelul nominal lipsește autoarea excepției, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate și solicită menținerea jurisprudenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea penală din 29 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 5.209/117/2015/a7, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție**. Excepția a fost ridicată de Băraian Sergiu Răzvan Întreprindere Individuală, reprezentată de mandatar Ioan Traian Băraian, într-o cauză având ca obiect soluționarea apelurilor declarate, printre alții, și de autoare împotriva sentinței penale pronunțate în dosarul în care aceasta a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene în formă continuată și agravată, prevăzută de art. 18¹ alin. (1) și (3) din Legea nr. 78/2000, fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată și fals material în înscrisuri oficiale în formă continuată.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că sintagma „pe nedrept” nu este definită în lege, așa încât textul criticat este neconstituțional prin prisma lipsei de claritate, previzibilitate și accesibilitate, având un caracter ambiguu ce afectează însuși principiul accesului liber la justiție. În aceste condiții, cetățeanul

nu poate cunoaște conduita ce i se pretinde, existând posibilitatea ca obținerea de fonduri să poată fi considerată ca fiind una „*pe nedrept*”, deoarece contravine unor norme emise de alte autorități decât cea legislativă și având un caracter inferior legii. Susține că, în acest fel, sunt create premisele unor interpretări subiective și abuzive. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016 în considerentele căreia s-a stabilit că îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor subiectului activ al infracțiunii trebuie să fie realizată prin încălcarea legii pentru a intra sub incidența dreptului penal.

6. **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, reține că prevederile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 sunt clare, precise și previzibile și permit persoanelor interesate să înțeleagă care sunt consecințele încălcării lor, apelând, la nevoie, la consultanță juridică de specialitate. Totodată, precizează că instanța de control constituțional s-a mai pronunțat cu privire la claritatea, precizia și previzibilitatea dispozițiilor legale criticate prin mai multe decizii, în acest sens fiind deciziile nr. 552 din 22 aprilie 2008, nr. 897 din 17 decembrie 2015 și nr. 110 din 28 februarie 2019, ale căror considerente sunt valabile și în prezenta cauză.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, reține că, potrivit literaturii juridice de specialitate, sintagma „*obținerea pe nedrept de fonduri*” presupune, în primul rând, existența unor manopere dolosive realizate de persoana responsabilă pentru implementarea proiectului, în baza documentelor și declarațiilor false, inexacte sau incomplete și, totodată, o încălcare a clauzelor contractuale și a prevederilor din memorandumurile de finanțare ratificate prin lege, care în final să aducă beneficii materiale injuste pentru firma beneficiară și prejudicii autorității contractante. Apreciază că folosirea sintagmei „*pe nedrept*”, criticată de autoarea excepției, privește procedura prin care sunt obținute fondurile (*modus operandi*) și semnifică utilizarea unor mijloace frauduloase (folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete). Consideră că locuțiunea „*pe nedrept*” se raportează nu atât la aspectele invocate de autorul excepției, ci — mai degrabă — la caracterul necuvenit al fondurilor, rezultat al utilizării procedeelelor frauduloase, menite să inducă în eroare. Cu alte cuvinte, deși atașată urmării imediate, sintagma „*pe nedrept*” este strâns legată de elementul material, care o determină. În consecință, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată sub aspectul motivelor invocate, deoarece s-a demonstrat că previzibilitatea — deși o cerință de calitate inerentă oricărui act normativ — nu poate fi absolută, legile trebuind să fie de aplicare generală, astfel încât redactarea lor nu poate fi întotdeauna precisă; de aceea, una dintre tehnicile obișnuite de reglementare este utilizarea clasificărilor generale în detrimentul enumerărilor exhaustive.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Guvernului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 18 mai 2000. Dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 au fost introduse prin prevederile art. I pct. 18 din titlul I al cărții a II-a din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003. Textul de lege criticat a fost modificat prin prevederile art. 79 pct. 12 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012. Ulterior sesizării Curții, dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 au fost modificate prin Legea nr. 283/2020 privind modificarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și pentru dispunerea altor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2017/1.371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1199 din 9 decembrie 2020. Autoarea excepției critică norma de incriminare prevăzută de dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 în redactarea dată prin prevederile art. 79 pct. 12 din Legea nr. 187/2012, care au produs efecte în cauză, astfel încât Curtea se va pronunța asupra acestor norme juridice în forma menționată, având următorul cuprins: „*Folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.*”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității și ale art. 21 alin. (1) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că normele criticate au mai fost supuse controlului instanței constituționale din perspectiva unor critici similare, Curtea pronunțând Decizia nr. 110 din 28 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 5 iunie 2019, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

14. În motivarea soluției de respingere, în paragrafele 15-21 ale deciziei precitate, Curtea Constituțională a constatat că textul criticat reprezintă o transpunere a art. 1 alin. (1) lit. (a) din Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii

Europene, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria C nr. 316 din 27 noiembrie 1995, conform căruia constituie fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Comunităților Europene în materie de cheltuieli orice acțiune sau omisiune intenționată cu privire la folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, inexacte sau incomplete care au ca efect perceperea sau reținerea pe nedrept a unor fonduri care provin din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele gestionate de aceasta sau în numele ei.

15. Totodată, Curtea a constatat că sintagma „pe nedrept” din cuprinsul art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 nu beneficiază de o definiție legală, în sensul legii penale, și nici nu este definită, în mod expres, prin norme juridice specifice altor ramuri de drept, motiv pentru care instanța de control constituțional a reținut că intenția legiuitorului a fost de aceea de a-i atribui acesteia înțelesul ce rezultă din sensul comun al cuvintelor ce o compun. Astfel, conform Dicționarului explicativ al limbii române, prin „drept” se înțelege „totalitatea regulilor de conduită, a normelor instituite sau sancționate de puterea de stat, (...), reguli a căror respectare și aplicare este asigurată prin forța de constrângere a statului (...)”. Acesta este și sensul dat cuvântului „drept” de literatura de specialitate, acesta fiind definit ca reprezentând „un sistem de reguli, care sunt create și puse în aplicare prin intermediul unor instituții sociale sau guvernamentale pentru a reglementa comportamentul”. Așa fiind, Curtea a reținut că expresia „pe nedrept” semnifică situația existenței unei dispoziții legale care să prevadă, direct sau indirect, că o anumită situație de fapt este în dezacord cu prevederile legale. Prin urmare, Curtea a constatat că, în contextul reglementat de dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000, sintagma „pe nedrept” are în vedere principala caracteristică, în viziunea legiuitorului, a rezultatului faptei de obținere de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prin folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete. Cu alte cuvinte, „pe nedrept”, în sensul textului criticat, arată caracterul ilicit al rezultatului comiterii faptei prevăzute în ipoteza normei de incriminare criticate.

16. Așa fiind, interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 nu este aceea că folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete ar putea avea ca rezultat și obținerea, în mod legal, de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei. Dimpotrivă, interpretând *per a contrario* dispozițiile legale examinate, Curtea a reținut că săvârșirea aceluiași fapt, fără atingerea rezultatului anterior menționat, nu va fi sancționată potrivit art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000, ci conform dispozițiilor art. 18⁴ din aceeași lege, referitoare la sancționarea tentativei la infracțiunea reglementată la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000.

17. În acest sens, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. 4 din 4 aprilie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 2 iunie 2016, a stabilit că fapta de a folosi, în cadrul autorității contractante, printr-o acțiune a autorului, documente ori declarații inexacte, ce a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și de fonduri

din bugetul național, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii unice prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, indiferent dacă legea penală mai favorabilă este legea veche sau legea nouă. Prin aceeași decizie, la paragraful 52, s-a statuat că acțiunea de folosire (constând în utilizarea sau întrebuintarea documentelor ori declarațiilor false, inexacte sau incomplete) sau de prezentare (înfățișare în vederea examinării) de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și de fonduri din bugetul național, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii unice prevăzute de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, atât în situațiile în care nu ne aflăm în prezența unei succesiuni de norme penale în timp, cât și în situațiile tranzitorii, în care își găsește aplicarea textul art. 5 din Codul penal, indiferent dacă legea penală mai favorabilă este legea veche sau legea nouă.

18. Prin urmare, Curtea a reținut că semnificația sintagmei „pe nedrept”, folosită de legiuitor în reglementarea dispozițiilor art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000, poate fi determinată prin interpretarea gramaticală a textului criticat de către orice persoană care cunoaște sensul comun al cuvintelor din vocabularul limbii române și, cu atât mai mult, dacă o astfel de persoană apelează la consultanță juridică de specialitate. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa — spre exemplu, prin Decizia nr. 717 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 23 martie 2016, paragrafele 30 și 31 — invocând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. S-a reținut totodată că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității [Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei* (nr. 2), paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Río Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91]. De asemenea, atât Curtea

Constituțională, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. S-a reținut astfel că principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (*Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). S-a constatat, prin aceeași jurisprudență, că, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută și că una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, ale căror interpretare și aplicare depind de practică. În acest context s-a arătat că oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal, iar nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Totodată, s-a arătat că, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Pentru acest motiv s-a statuat că rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, s-a reținut că art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, *Del Río Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

19. Or, prin raportare la exigențele constituționale și convenționale mai sus arătate, Curtea Constituțională a constatat că prevederile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 respectă standardele de calitate a legii, impuse de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, sensul sintagmei „pe nedrept” putând fi determinat de către destinatarii legii prin utilizarea semnificației obișnuite a cuvintelor ce o compun și, la nevoie, prin recurgerea la consultanță juridică de specialitate. Mai mult, Curtea a observat că sintagma „pe nedrept”, criticată în susținerea excepției, este folosită, în mod similar, în cuprinsul art. 1 alin. (1) lit. (a) din Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum aceasta a fost publicată, în limba română, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria C nr. 316/49, 19/Volumul 12.

20. Referitor la pretinsa încălcare, prin textul criticat, a prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție, Curtea a reținut că acestea nu sunt aplicabile, întrucât norma juridică de la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 este o normă de drept penal substanțial, iar dreptul la un proces echitabil este un drept fundamental care se asigură prin normele dreptului procedural.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Băraian Sergiu Răzvan Întreprindere Individuală, reprezentată de mandatar Ioan Traian Băraian, în Dosarul nr. 5.209/117/2015/a7 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și constată că dispozițiile art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 25 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE**

**pentru aprobarea documentației de urbanism
„Plan urbanistic zonal pentru zona construită protejată
Ulpia Traiana Sarmizegetusa, comuna Sarmizegetusa,
județul Hunedoara, pentru obiectivele «Intrare Forul lui Traian»
și «Clădire cu spații muzeale și anexe, acces sit arheologic»
din cadrul sitului arheologic
Colonia Ulpia Traiana Sarmizegetusa”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 7 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție și gestiune a bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în Lista patrimoniului mondial, a celorlalte incluse în Lista indicativă a României pentru Lista patrimoniului mondial, precum și a zonelor de protecție ale acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 564/2001, cu modificările și completările ulterioare, și al nr. crt. 12¹ din anexa nr. 1 la Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă documentația de urbanism „Plan urbanistic zonal pentru zona construită protejată Ulpia Traiana Sarmizegetusa, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara, pentru obiectivele «Intrare Forul lui Traian» și «Clădire cu spații muzeale și anexe, acces sit arheologic» din cadrul sitului arheologic Colonia Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru,

Rada-Cosmina Crăciun,

consilier de stat

Ministrul dezvoltării,

lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

p. Ministrul culturii,

Diana-Ștefana Baciuna,

secretar de stat

București, 24 iulie 2025.

Nr. 593.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 212

din 26 mai 2025

Dosar nr. 296/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristina Ardeleanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Bercaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 296/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Maria-Camelia Drăgușin, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.501/109/2023 și de Tribunalul Iași — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.416/99/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii raportori, care a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 13 ianuarie 2025, în Dosarul nr. 4.501/109/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare și art. 9 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 privind condițiile de acordare, în mod gratuit, a asistenței medicale, medicamentelor și protezelor pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

- (i) dacă există contradicție între dispozițiile art. 9 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 și art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006;
- (ii) dacă dispozițiile art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 se aplică și sistemului judiciar și dacă noțiunea de „dispozitive de corecție speciale” se interpretează în sensul că aceste dispozitive includ și ochelarii de vedere sau asemenea dispozitive de corecție speciale se limitează la aparate utilizate exclusiv în cadrul profesional, având în vedere și interpretarea art. 9 alin. (3) al Directivei 90/270/CEE din Cauza C-392/21;
- (iii) dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, plata unui spor salarial pentru condiții de muncă vătămătoare poate fi considerată ca acoperind obligația angajatorului, având în vedere și interpretarea art. 9 alin. (3) și (4) al Directivei 90/270/CEE din Cauza C-392/21.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 296/1/2025.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată, cu nr. 325/1/2025, sesizarea formulată de Tribunalul Iași — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.416/99/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

- (i) dacă, în situații precum cea a reclamantei, în care achiziționarea aparatului special de corecție a vederii s-a făcut anterior de a se emite Decizia nr. 120 din 8 aprilie 2024, de către președintele Curții de Apel Galați, dar ulterior Hotărârii din 22 decembrie 2022, pronunțată în Cauza C-392/21, se poate acorda contravaloarea integrală a aparatului special de

corecție a vederii, adică: a) fără respectarea plafonului prevăzut în Decizia nr. 120 din 8 aprilie 2024, emisă de către președintele Curții de Apel Galați și b) fără a îndeplini condițiile prevăzute de Decizia nr. 120 din 8 aprilie 2024, emisă de către președintele Curții de Apel Galați, în baza dreptului comun;

- (ii) dacă, în situații precum cea a reclamantei, care s-a adresat instanței după intrarea în vigoare a Deciziei nr. 120 din 8 aprilie 2024, aceasta era obligată să se adreseze părții în temeiul respectivei proceduri anterior sesizării instanței;
- (iii) dacă, în situații precum cea a reclamantei, în care achiziționarea aparatului special de corecție a vederii s-a făcut anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2024 și a normelor sale metodologice, dar ulterior Hotărârii din 22 decembrie 2022, pronunțată în Cauza C-392/21, se poate acorda contravaloarea integrală a aparatului special de corecție a vederii, adică: a) fără respectarea plafonului prevăzut în art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024 și b) fără a îndeplini condițiile prevăzute de normele metodologice de aplicare a art. V din aceeași ordonanță.

10. Având în vedere existența unei strânse legături între obiectul primei sesizări și obiectul sesizării înregistrate ulterior, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a dispus conexarea Dosarului nr. 325/1/2025 la Dosarul nr. 296/1/2025.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

11. Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare (Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006):

CAPITOLUL IV

Protecția ochilor și a vederii

„Art. 12. — Lucrătorii trebuie să beneficieze de un examen corespunzător al ochilor și al vederii, efectuat de o persoană care are competența necesară:

- a) înainte de începerea activității la ecranul de vizualizare, prin examenul medical la angajare;
- b) ulterior, la intervale regulate;
- c) ori de câte ori apar tulburări de vedere care pot fi cauzate de activitatea la ecranul de vizualizare.

Art. 13. — Lucrătorii beneficiază de un examen oftalmologic, dacă rezultatele examenului prevăzut la art. 12 arată că acesta este necesar.

Art. 14. — Dacă rezultatele examenului prevăzut la art. 12 sau ale examenului la care face referire art. 13 arată că este necesar și dacă nu se pot utiliza dispozitive normale de corecție, lucrătorilor trebuie să li se furnizeze dispozitive de corecție speciale, care să corespundă activității respective.

Art. 15. — Măsurile luate potrivit art. 12-14 nu trebuie să implice în niciun caz costuri financiare pentru lucrători.”

12. Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 privind condițiile de acordare, în mod gratuit, a asistenței medicale, medicamentelor și protezelor pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 762/2010):

„Art. 9. — Serviciile care nu pot fi decontate din bugetul ordonatorilor de credite din sistemul justiției sunt: (...)

- g) contravaloarea unor materiale necesare corectării văzului și auzului: baterii pentru aparatele auditive, ochelari de vedere;”.

13. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024 privind măsuri referitoare la salarizarea personalului din unele sectoare

de activitate bugetară, precum și reglementarea unor aspecte organizatorice (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024):

Art. V. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în aplicarea prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile și instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, vor deconta lucrătorilor care folosesc în mod obișnuit un echipament cu ecran de vizualizare pe o durată semnificativă a timpului normal de lucru achiziția de dispozitive de corecție speciale, în limita sumei de 500 lei/persoană.

(2) Lucrătorii din cadrul autorităților și instituțiilor publice beneficiază de dreptul prevăzut la alin. (1) în baza rezultatelor examenului oftalmologic care atestă faptul că pentru desfășurarea activității este necesară folosirea de dispozitive de corecție speciale sau, după caz, este necesară modificarea celor utilizate la momentul examinării.

(3) Normele de aplicare a prevederilor alin. (1) și (2) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și a Ministerului Finanțelor.

III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-a invocat chestiunea de drept

A. Dosar nr. 4.501/109/2023 al Curții de Apel Pitești — Secția I civilă

14. Prin Sentința civilă nr. 766 din 6 martie 2024, Tribunalul Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a admis cererea de chemare în judecată formulată de reclamant și a obligat părțile, Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița, să achite reclamantului suma de 4.610 lei, contravaloare ochelari de vedere, sumă ce urmează să fie actualizată cu indicele de inflație la data plății efective și la care se va adăuga dobânda legală penalizatoare.

15. În considerentele acestei sentințe tribunalul a reținut, în esență, că reclamantul este prim-procuror adjunct în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște, calitate care implică atât lucrul în fața monitorului, cât și studierea dosarelor, fapt ce a determinat deteriorarea vederii reclamantului. În aceste condiții reclamantul a trebuit să se prezinte la un examen de specialitate, fiindu-i prescriși ochelari de vedere.

16. În drept, instanța a avut în vedere Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare, ce reprezintă actul normativ prin care s-a transpus în legislația națională Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor.

17. Deși Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 are caracter special față de Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, întrucât se referă în mod special la unele categorii de personal din sistemul justiției și ar trebui aplicată cu prioritate în caz de contradicții între cele două acte normative, instanța de fond a apreciat că Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 are prioritate în speța de față. Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 face parte din domeniul acquis communautaire, ambele hotărâri guvernamentale fiind emise într-un domeniu de reglementare în care statul a renunțat parțial la suveranitatea sa în favoarea autorităților Uniunii Europene.

18. Astfel, s-au reținut dispozițiile art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, art. 9 din Directiva Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor, prima instanță reținând că prevederile europene nu exclud posibilitatea ca „furnizarea” aparatului de

corecție să se facă prin rambursarea cheltuielilor efectuate de lucrătorul care își achiziționează singur un astfel de aparat.

19. Faptul că reclamantul beneficiază de un spor salarial pentru condițiile de muncă nu poate fi considerat ca acoperind obligația angajatorului, câtă vreme este vorba despre un spor cu caracter general, acordat tuturor angajaților care prestează activitatea în aceleași condiții ca reclamantul, indiferent dacă aceștia au sau nu probleme oftalmologice.

20. Potrivit Curții de Justiție a Uniunii Europene, ochelarii de vedere se pot circumscrie noțiunii de „aparat de corecție specială” atunci când au legătură cu lucrul la monitor (paragraful 39 din hotărârea menționată), indiferent dacă sunt folosiți de salariați și în afara locului de muncă sau pentru alte activități (paragraful 48). De asemenea, tribunalul a reținut că necesitatea achiziționării ochelarilor a fost indicată de examenul oftalmologic făcut reclamantului, fiind astfel îndeplinite condițiile art. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006. Nu prezintă relevanță dacă afecțiunile oftalmologice de care suferă reclamantul au fost sau nu cauzate de lucrul la monitor (paragraful 43), singura chestiune relevantă fiind că dispozitivul de corecție este destinat să îl ajute pe acesta să corecteze dificultățile vizuale în raport cu activitatea sa care implică un echipament cu monitor (paragraful 44).

21. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița a formulat apel împotriva sentinței tribunalului, pe care a criticat-o pentru nelegalitate și netemeinicie.*

B. *Dosarul nr. 2.416/99/2024 al Tribunalului Iași — Secția I civilă*

22. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Iași — Secția I civilă la data de 10 mai 2024 cu nr. 2.416/99/2024, reclamanta a chemat în judecată pârâta Curtea de Apel Galați, pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să dispună obligarea acesteia la plata sumei de 2.590 lei, sumă actualizată cu indicii de inflație plus dobânda legală penalizatoare, calculată de la data achiziționării dispozitivului de corecție — 16.05.2023 și până la data plății integrale și efective a acesteia.

23. În motivare, reclamanta a arătat că este angajată la Curtea de Apel Galați din ianuarie 2020 pe funcția de consilier superior la Compartimentul patrimoniu, investiții și achiziții publice și desfășoară activități specifice acestei funcții care implică lucrul la un echipament cu ecran de vizualizare.

24. A precizat că, la momentul achiziționării aparatului, la nivelul curții de apel nu exista o procedură aprobată în acest sens (abia la data de 8.04.2024 a fost emisă Decizia nr. 120 din 8.04.2024 de către președintele Curții de Apel Galați). Așadar, legislația națională nu este compatibilă cu dispozițiile comunitare, însă acest lucru nu îi poate fi imputat, solicitând instanței de judecată să facă aplicarea directă a hotărârii preliminare a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

25. Consideră că este îndreptățită la rambursarea cheltuielilor pe care le-a efectuat cu achiziționarea dispozitivului de corecție special în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006, invocând Directiva nr. 90/270/CEE și Cauza nr. 392/2021 a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

26. *Pârâta a formulat întâmpinare*, arătând că prin Ordinul președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 128/ÎCCJ din 26 martie 2024 a fost aprobată procedura operațională privind decontarea contravalorii aparatelor de corecție speciale necesare protecției ochilor și vederii angajaților Înaltei Curți de Casație și Justiție. Ca urmare a recomandărilor din cuprinsul acestui ordin, Curtea de Apel Galați a emis Decizia nr. 120/8.04.2024 prin care s-a stabilit modul de realizare a activităților privind decontarea contravalorii aparatelor de corecție speciale pentru salariații Curții de Apel Galați și instanțelor judecătorești arondate, care se încadrează în condițiile art. 12-14 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006

privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii

27. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Pitești a apreciat* că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării, făcând trimitere la dispozițiile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024. În ceea ce privește condiția ca de soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă chestiunea de drept a cărei lămurire se cere s-a apreciat că aceasta este îndeplinită, întrucât ceea ce se pune în discuție este dacă dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006 se aplică și sistemului judiciar. Totodată, instanța de sesizare a punctat și faptul că, asupra problemei de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

28. *Completul de judecată din cadrul Tribunalului Iași — Secția I civilă a apreciat* că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 chiar dacă nu este vorba în mod direct despre un drept de natură salarială, dat fiind că se pune problema valorificării unui beneficiu derivat din raportul de muncă între angajator și salariat.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

29. Părțile nu au prezentat puncte de vedere asupra chestiunilor de drept.

VI. Punctele de vedere ale completurilor care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

30. *Completul de judecată al Curții de Apel Pitești a apreciat* că dispozițiile art. 9 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 privind condițiile de acordare, în mod gratuit, a asistenței medicale, medicamentelor și protezelor pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, prin care se exceptează de la decontare contravaloarea unor materiale necesare corectării văzului și auzului: baterii pentru aparatele auditive, ochelari de vedere, sunt în contradicție cu dispozițiile art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare. Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 reglementează condițiile de acordare, în mod gratuit, a asistenței medicale, medicamentelor și protezelor pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, fără ca necesitatea acestora să fie consecința directă a utilizării echipamentelor cu ecran de vizualizare, și reprezintă norma generală care se aplică atunci când nu există o reglementare de excepție.

31. Prin urmare, a reținut instanța de sesizare că, în ceea ce privește necesitatea protecției vederii și a ochilor ca urmare a utilizării echipamentelor cu ecran de vizualizare, dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006 au caracter special față de Hotărârea Guvernului nr. 762/2010, aplicându-se cu prioritate în speța de față.

32. A subliniat instanța de trimitere faptul că Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 nu cuprinde criterii de evaluare a dispozitivelor medicale ca fiind „aparate de corecție speciale, specific lucrului în cauză”. Luând în considerare cadrul legal mai sus menționat, precum și interpretările date de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-392/21, se poate constata că legislația națională, mai exact Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, care a transpus în legislația națională prevederile Directivei 90/270/CEE din 29 mai 1990, ridică serioase dificultăți de interpretare și aplicare a prevederilor art. 12 și 14, prin preluarea fidelă a acestora în ordinea juridică internă, fără clarificări suplimentare, prin prisma lipsei unor criterii de evaluare a dispozitivelor medicale ca fiind „aparate de corecție speciale, specifice lucrului în cauză” în sensul distincțiilor reținute de Curtea de Justiție a Uniunii Europene prin Decizia

pronunțată în Cauza C-392/21, respectiv a omisiunii prevederii unor criterii de evaluare a dispozitivelor medicale ca fiind „aparatele de corecție speciale, specific lucrului în cauză”.

33. „Un aparat de corecție special” în sensul dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006 ar trebui să servească mai degrabă la corectarea dificultăților vizuale specifice activității decât a dificultăților vizuale de ordin general care nu sunt în mod necesar legate de condițiile de muncă.

34. Raportat la prevederile legale menționate anterior și la interpretarea dată prin decizia pronunțată în Cauza C-392/21, se apreciază în sensul că ochelarii de vedere intră în noțiunea de „dispozitive de corecție specială” numai în situația în care deteriorarea vederii este o consecință a condițiilor de lucru (activitatea pe echipamente cu monitor, iluminat inadecvat), și nu a unei afecțiuni medicale preexistente, a cărei agravare este independentă de condițiile de lucru.

35. De asemenea, în lumina interpretării date prin decizia pronunțată în Cauza C-392/21 articolului 9 alineatele (3) și (4) din Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor, acordarea sporului pentru condiții de muncă nu poate fi considerată ca acoperind obligația angajatorului, întrucât este un spor cu caracter general, acordat tuturor angajaților care lucrează în aceleași condiții, indiferent dacă au sau nu probleme oftalmologice.

36. *Completul de judecată din cadrul Tribunalului Iași a apreciat că angajatul nu trebuia să urmeze niciuna dintre procedurile specifice, lucru mai evident în cazul celei reglementate de normele metodologice la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024, care nu era încă în vigoare nici măcar la data sesizării instanței. Interpretarea se impune și în cazul deciziei date de președintele Curții de Apel Galați, deoarece cheltuiala fusese deja făcută la momentul emiterii acelei decizii, iar reclamanta nu o putea anticipa, astfel încât ar constitui o sarcină exorbitantă (pe alocuri chiar imposibilă) să se pretindă să fi respectat norme metodologice care nu existau încă. Pe cale de consecință, nu se impunea nici să urmeze procedura în discuție. În ceea ce privește plafonul, instanța de trimitere a observat că reclamanta a efectuat o cheltuială la un moment la care legislația română nu prevedea un astfel de element, ci doar obligația angajatorului de a deconta costurile dispozitivelor de corecție. Pe cale de consecință, nu consideră că se impune aplicarea acestuia.*

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

37. Față de conținutul întrebărilor adresate instanței supreme s-a considerat că nu este necesară consultarea instanțelor cu privire la chestiunea sesizată.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

38. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii

39. Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, referitor la întrebarea nr. 3 ce face obiectul sesizării din Dosarul nr. 296/1/2015, au fost identificate următoarele decizii: Decizia nr. 76 din 18 noiembrie 2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.022/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 13 ianuarie 2025, Decizia nr. 104 din 9 decembrie 2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.013/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 6 februarie 2025, Decizia nr. 52 din 21 octombrie 2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 1.628/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1316 din 24 decembrie 2024, Decizia nr. 27 din

26 octombrie 2020 a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, pronunțată în Dosarul nr. 2.245/1/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 22 ianuarie 2021.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

40. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt inadmisibile, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

41. Temeiul sesizărilor conexate îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

42. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, *„Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar, conform alin. (3) al aceluiași articol, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.*

43. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, *„Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.*

44. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;
- d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

45. Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate prevederilor art. 1 alin. (1) și (3) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea inițială are ca obiect acordarea sumei reprezentând costul ochelarilor de vedere, sumă actualizată cu indicele de inflație și dobânda legală, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006.

46. Totodată, procesul în care a fost formulată sesizarea conexată are ca obiect plata sumei reprezentând contravaloarea dispozitivului de corecție vizuală, precum și a unor accesorii la această plată, întemeiată pe prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006, ale Directivei nr. 90/270/CEE și Cauzei C-392/21 a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

47. Astfel, obiectul dedus judecății în cele două procese privește plata unor beneficii de natură salarială, derivate din

raporturile de serviciu/de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, reclamantii având calitatea de prim-procuror adjunct în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște și, respectiv, consilier superior la Compartimentul patrimoniu, investiții și achiziții publice din cadrul Curții de Apel Galați.

48. Cauza în care a fost formulată sesizarea cu nr. 296/1/2025 se află în apel, pe rolul unui complet de judecată din cadrul Curții de Apel Pitești — Secția I civilă, iar cauza conexată, în care a fost formulată sesizarea cu nr. 325/1/2025, se află în primă instanță pe rolul completului de judecată din cadrul Tribunalului Iași — Secția I civilă, astfel că este îndeplinită și cea de-a doua condiție de admisibilitate.

49. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, se constată că această cerință instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept și, pe de altă parte, să fie stabilită legătura necesară dintre dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

50. Din conținutul întrebărilor adresate de instanțele de trimitere rezultă legătura chestiunii de drept, a cărei dezlegare se solicită, cu soluționarea cauzei aflate în apel, respectiv în primă instanță, fiind astfel îndeplinită cerința de admisibilitate referitoare la modalitatea în care s-ar repercuta dezlegarea în drept asupra soluționării pe fond a litigiului.

51. De asemenea, chestiunile de drept a căror lămurire se solicită nu au făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici nu fac obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

52. Prin urmare, aceste cerințe sunt îndeplinite.

53. Cu privire la condiția existenței unei chestiuni de drept reale, veritabile, susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a statuat că aceasta presupune identificarea unor dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale care sunt imperfecte, lacunare, contradictorii sau necorelate cu alte prevederi, fiind susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite și, în consecință, să creeze practică neunitară.

54. Așadar, nu orice chestiune de drept poate să fie supusă interpretării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai acele dispoziții legale care au caracter precar, dual sau complex, putând da naștere unor interpretări divergente.

55. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă pe fond a cauzei în discuție, afectând astfel actul de justiție pe care instanța de trimitere este chemată să îl efectueze în mod direct și efectiv, rol care este consacrat la nivel constituțional.

56. În cauza de față, sesizările conexe nu întrunesc exigențele procedurale ale art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, coroborate cu cele ale art. 519 din Codul de procedură civilă, pentru a declanșa mecanismul unificării jurisprudențiale prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, lipsind o veritabilă chestiune de drept, care să poată face obiect de analiză.

57. În privința sesizării formulate de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă, înregistrată cu nr. 296/1/2025, se constată că titularul sesizării nu arată în ce ar consta neclaritatea, imprecizia, insuficiența textelor pe care este chemat să le interpreteze și să le aplice în virtutea funcției sale jurisdicționale, ca instanță investită cu soluționarea în concret a unui litigiu care se înscrie în sfera competenței sale.

58. Prin intermediul primelor două întrebări aceasta a solicitat instanței supreme să lămurească dacă există contradicție între dispozițiile art. 9 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 și art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, dacă

dispozițiile art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 se aplică și sistemului judiciar, respectiv dacă noțiunea de „dispozitive de corecție speciale” se interpretează în sensul că aceste dispozitive includ și ochelarii de vedere sau asemenea dispozitive de corecție speciale se limitează la aparate utilizate exclusiv în cadrul profesional, având în vedere și interpretarea art. 9 alin. (3) al Directivei 90/270 din Cauza C-392/21.

59. Se impune a fi menționat că Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 transpune Directiva 1990/270/CEE privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 156/1990.

60. Prin Hotărârea din 22 decembrie 2022, pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-392/21, s-au stabilit următoarele:

1) *Articolul 9 alineatul (3) din Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE] trebuie interpretat în sensul că „aparatele de corecție speciale”, prevăzute de această dispoziție, includ ochelarii de vedere care vizează în mod specific corectarea și prevenirea dificultăților vizuale care au legătură cu o activitate ce implică un echipament cu monitor. Pe de altă parte, aceste „aparate de corecție speciale” nu se limitează la aparate utilizate exclusiv în cadrul profesional.*

2) *Articolul 9 alineatele (3) și (4) din Directiva 90/270 trebuie interpretat în sensul că obligația de a furniza lucrătorilor în cauză un aparat de corecție special, prevăzută la această dispoziție, care îi revine angajatorului, poate fi îndeplinită fie prin furnizarea directă a aparatului respectiv de către acesta din urmă, fie prin rambursarea cheltuielilor necesare efectuate de lucrător, însă nu prin plata unui spor general la salariul lucrătorului.*

61. Se reține și că, la data de 26 martie 2024, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție a emis Ordinul nr. 128, în temeiul art. 6 și 7 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, precum și al Directivei 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor, astfel cum a fost aceasta transpusă în legislația națională prin Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare, ce cuprinde procedura operațională privind decontarea contravalorii aparatelor de corecție speciale.

62. Ordinul menționat a fost emis „Luând act de interpretarea articolului 9 din Directiva 90/270/CEE dată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-392/21 (TJ împotriva Inspectoratului General pentru Imigrări)”.

63. Prin urmare, chestiunea de drept supusă dezlegării prin intermediul primei întrebări nu ridică o reală dificultate, în contextul în care dispozițiile legale cu privire la care a fost formulată sesizarea nu sunt lacunare, incomplete și nici neclare, fiind necesară realizarea unui raționament juridic, folosind regulile de interpretare în acord cu art. 20 și 148 din Constituția României, iar instanța de trimitere are toate elementele pentru o corectă aplicare a normelor incidente în cauză.

64. De altfel, niciun element de dificultate nu a fost relevat în formularea acestei solicitări, în contextul în care, cu referire la determinarea normei incidente în speță, instanța identifică faptul că dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 762/2010 (vizând acordarea, în mod gratuit, a asistenței medicale, medicamentelor și protezelor pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, deci cu un domeniu de aplicare particularizat) au caracter special față de cele ale Hotărârii Guvernului nr. 1.028/2006.

65. În ceea ce privește noțiunea de „dispozitive de corecție speciale”, instanța de trimitere nu numai că nu indică o neclaritate sau imprecizie a normei, susceptibilă de mai multe

interpretări, care ar pune-o în imposibilitate să deceleze sensul acesteia, dar face trimitere, argumentându-și punctul de vedere, la interpretarea dată prin Hotărârea din 22 decembrie 2022, pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-392/21.

66. Aceeași concluzie se impune în legătură cu cea de-a treia întrebare, dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, plata unui spor salarial pentru condiții de muncă vătămătoare poate fi considerată ca acoperind obligația angajatorului, având în vedere și interpretarea art. 9 alin. (3) și (4) al Directivei 90/270/CEE din Cauza C-392/21, în condițiile în care instanța de trimitere expune o abordare clară și concisă cu privire la modul în care ar trebui dezlegată problema de drept în discuție.

67. Or, astfel cum deja s-a stabilit în practica Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în condițiile în care instanța de trimitere expune o interpretare clară și argumentată în privința chestiunii de drept în discuție, fără a fi prezentate și argumentate diferite interpretări posibile ale textului legal ori elemente care să conducă la concluzia că acesta ar avea un caracter complex ori precar — imperfect, lacunar ori contradictoriu —, nu se poate aprecia că există o veritabilă problemă de drept care să justifice pronunțarea unei hotărâri prealabile (Decizia nr. 50 din 26 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1132 din 24 noiembrie 2022, Decizia nr. 66 din 28 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 10 ianuarie 2025).

68. Așadar, verificarea premiselor sesizării relevă faptul că aceasta nu pune în discuție o dificultate de interpretare punctuală a unei norme de drept, de natură să necesite intervenția instanței supreme, ci urmărește, mai degrabă, o substituie a instanței supreme în funcția jurisdicțională a instanței de trimitere, chemată să dea dezlegare raportului juridic litigios concret care a investit-o.

69. Cu privire la sesizarea Tribunalului Iași — Secția I civilă, conexată, înregistrată cu nr. 325/1/2025, chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată nu îndeplinește, de asemenea, cerința de a fi o veritabilă chestiune de drept, născută dintr-un text incomplet sau neclar, susceptibil de interpretări contradictorii, de natură a fi dedusă dezlegării în cadrul procedurii prealabile.

70. Prin intermediul întrebărilor formulate instanța de trimitere solicită a se lămurii dacă, în situații precum cea a reclamantei, în care achiziționarea aparatului special de corecție a vederii s-a făcut anterior emiterii Deciziei nr. 120/8.04.2024 de către președintele Curții de Apel Galați, respectiv anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2024 și a normelor sale metodologice, dar ulterior Hotărârii din 22 decembrie 2022, pronunțată în Cauza C-392/21, se poate acorda contravaloarea integrală a dispozitivelor, adică a) fără respectarea plafonului prevăzut în Decizia nr. 120/8.04.2024 a președintelui Curții de Apel Galați, respectiv în art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024 și b) fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute în Decizia nr. 120/8.04.2024, respectiv în normele metodologice de aplicare a art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024.

71. Interpretarea unei norme juridice se realizează prin corelarea ei cu alte dispoziții legale și principii generale de drept referitoare la producerea în timp a efectelor normei de drept și la modalitatea în care se poate considera că există un drept de creanță în patrimoniul celui care îl pretinde, susceptibil de valorificare pe calea unei acțiuni în justiție (având deci o existență certă, sancționabilă juridic).

72. În cazul de față textele de lege sunt clare, nefiind susceptibile de interpretări diferite sau contradictorii, lămuririle solicitate de instanța de fond vizând în realitate soluționarea conflictului de legi în timp, fără ca aceasta să implice altceva decât aplicarea unui raționament juridic în cauza dedusă judecății.

73. Or, prin raportare la dispozițiile art. 6 alin. (2) din Codul civil, deși cheltuiala cu achiziționarea dispozitivului de corecție este una deja efectuată, pentru verificarea posibilității decontării ei trebuie observat dacă, la momentul învestirii instanței, norma de drept în vigoare prevede posibilitatea decontării, având în vedere că dreptul de creanță nu era unul recunoscut ca atare, el fiind supus verificării și validării instanței de judecată. Această pretenție se constituie însă în cauza cererii de chemare în judecată (*causa debendi*), opțiunea reclamantului de a formula cererea în instanță, urmată de înregistrarea ei, fiind faptul juridic relevant pentru soluționarea conflictului de legi în timp.

74. Ca atare, în prezența unei situații juridice în curs de constituire, surprinsă ca atare de intrarea în vigoare a unei noi reglementări, instanța de trimitere nu trebuie decât să dea eficiență principiului aplicării legii în timp, care și-a găsit deja multiple dezlegări în practica instanțelor de judecată și în jurisprudența de principiu a instanței supreme [a se vedea, de exemplu, în acest sens, Decizia nr. 80 din 12 noiembrie 2018, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1080 din 20 decembrie 2018 (paragraful 66); Decizia nr. 46 din 7 iunie 2021, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 752 din 2 august 2021 (paragrafele 95-98); Decizia nr. 26 din 9 mai 2022, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 30 mai 2022 (paragrafele 70, 71)].

75. Prin urmare, ignorând dispozițiile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, care reglementează condițiile în care poate solicita intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile, instanța de trimitere constată, în mod total eronat, că se află în fața unei chestiuni de drept reale atunci când, investită fiind cu soluționarea unei cauze, trebuie să stabilească cadrul legal aplicabil.

76. Astfel, instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu identificarea normelor aplicabile în scopul soluționării cauzei în care a fost formulată sesizarea, atribut care trebuie să rămână în sfera de competență exclusivă a instanței de judecată legal investite cu soluționarea procesului.

77. În acest sens pot fi evocate prevederile art. 22 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stabilesc că judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile.

78. Pe de altă parte, cum s-a arătat deja, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu poate supune dezbaterii doar o problemă de aplicare a dispozițiilor legale la situația concretă dedusă judecății, întrucât această operațiune aparține, exclusiv, instanței investite cu soluționarea cauzei.

79. Or, într-o astfel de manieră a procedat instanța de trimitere, care a supus dezlegării instanței supreme cazul punctual cu care a fost investită, și anume acela al reclamantei care, la data de 16.05.2023, a achiziționat dispozitivul de corecție și a solicitat ulterior instanței de judecată obligarea pârâtului la plata sumei reprezentând contravaloarea acestuia.

80. Prin urmare, potrivit tuturor considerentelor arătate, instanțele de sesizare nu se confruntă cu o dificultate reală în interpretarea normelor de drept incidente, ci urmăresc mai degrabă obținerea unei dezlegări pe fond a însuși raportului juridic dedus judecății.

81. Cum s-a arătat însă, instanța supremă nu poate fi investită în cadrul acestui mecanism de asigurare a practicii judiciare unitare cu soluționarea cauzelor deduse judecății, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență exclusivă a instanțelor de judecată.

82. Astfel, constatând că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se impune respingerea sesizărilor conexe, ca inadmisibile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.501/109/2023 și de Tribunalul Iași — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.416/99/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare și art. 9 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 privind condițiile de acordare, în mod gratuit, a asistenței medicale, medicamentelor și protezelor pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

1. dacă există contradicție între dispozițiile art. 9 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 762/2010 și art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006;

2. dacă dispozițiile art. 12-15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006 se aplică și sistemului judiciar și dacă noțiunea de „dispozitive de corecție speciale” se interpretează în sensul că aceste dispozitive includ și ochelarii de vedere sau asemenea dispozitive de corecție speciale se limitează la aparate utilizate exclusiv în cadrul profesional, având în vedere și interpretarea art. 9 alin. (3) al Directivei 90/270/CEE din Cauza C-392/21;

3. dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 1.028/2006, plata unui spor salarial pentru condiții de muncă vătămătoare poate fi considerată ca acoperind obligația angajatorului, având în vedere și interpretarea art. 9 alin. (3) și (4) al Directivei 90/270/CEE din Cauza C-392/21,

și, respectiv,

1. dacă, în situații precum cea a reclamantei, în care achiziționarea aparatului special de corecție a vederii s-a făcut anterior de a se emite Decizia nr. 120 din 8 aprilie 2024, de către președintele Curții de Apel Galați, dar ulterior Hotărârii din 22 decembrie 2022, pronunțată în Cauza C-392/21, se poate acorda contravaloarea integrală a aparatului special de corecție a vederii, adică a) fără respectarea plafonului prevăzut în Decizia nr. 120 din 8 aprilie 2024, emisă de către președintele Curții de Apel Galați, și b) fără a îndeplini condițiile prevăzute de Decizia nr. 120 din 8 aprilie 2024, emisă de către președintele Curții de Apel Galați, în baza dreptului comun;

2. dacă, în situații precum cea a reclamantei, care s-a adresat instanței după intrarea în vigoare a Deciziei nr. 120 din 8 aprilie 2024, aceasta era obligată să se adreseze pârâtei în temeiul respectivei proceduri anterior sesizării instanței;

3. dacă, în situații precum cea a reclamantei, în care achiziționarea aparatului special de corecție a vederii s-a făcut anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2024 și a normelor sale metodologice, dar ulterior Hotărârii din 22 decembrie 2022, pronunțată în Cauza C-392/21, se poate acorda contravaloarea integrală a aparatului special de corecție a vederii, adică a) fără respectarea plafonului prevăzut în art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2024 și b) fără a îndeplini condițiile prevăzute de normele metodologice de aplicare a art. V din aceeași ordonanță.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Maria-Camelia Drăgușin

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

